Lietas Nr. C32334012
Lietas arhīva Nr. C-1665-13/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 14.oktobrī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnesis Dz.Melbārdis,

ar tiesas sēdes sekretāru S.Kūliņu,

piedaloties atbildētājam /pers. A/,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Jēzusbaznīcas iela 6, izskatīja civillietu akciju sabiedrības „Swedbank" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ un /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja akciju sabiedrība „Swedbank" (turpmāk tekstā arī- prasītāja) 2012.gada 31.augustā cēlusi prasību Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā arī- atbildētājs1) un /pers. A/ (turpmāk tekstā arī- atbildētājs2 (turpmāk tekstā abi kopā saukti arī- atbildētāji)) par parāda piedziņu, kurā pamatojoties uz Kredītiestāžu likuma 60.pantu, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumiem Nr.220 ,,Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu", Civillikuma 1401., 1425., 1469., 1472., 1512., 1548., 1587., 1588., 1590., 1651., 1670., 1672., 1683., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717., 1720., 1721., 1753., 1756., 1759., 1765., 1775., 1779., 1934., 1943.pantu, Civilprocesa likuma 127., 128., 129., 130., 195., 406.^{8} pantu, lūdz tiesu:

1. piedzīt solidāri no atbildētājiem par labu prasītājai parādu Ls 881,67 (astoņi simti astoņdesmit viens lats, sešdesmit septiņi santīmi), kas izriet no 2005.gada 11.novembra Studiju aizdevuma līguma Nr.05-124861-SG, 2005.gada 16.novembra galvojuma līguma Nr.OL-294584 un, kas sastāv no parāda pamatsummas Ls 441,62 (četri simti četrdesmit viens lats, sešdesmit divi santīmi), līgumiskajiem procentiem Ls 44,32 (četrdesmit četri lati, trīsdesmit divi santīmi), līgumsoda Ls 390,48 (trīs simti deviņdesmit lati, četrdesmit astoņi santīmi) un zaudējumu atlīdzības Ls 5,25 (pieci lati, divdesmit pieci santīmi) apmērā,
2. piedzīt solidāri no atbildētājiem par labu prasītājai samaksāto valsts nodevu Ls 132,68 (viens simts trīsdesmit divi lati, sešdesmit astoņi santīmi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 (pieci lati, piecdesmit santīmi),
3. noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājiem likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda summas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2005.gada 11.novembrī starp prasītāju un atbildētāju1 tika noslēgts Studiju aizdevumu līgumu Nr.05-124861-SG, turpmāk tekstā saukts Līgums, par aizdevumu atbildētājam1 studiju maksas samaksai ne vairāk kā Ls 2200 (viens divi tūkstoši divi simti lati) apmērā studijām Latvijas Universitātē Teoloģijas un reliģiju zinātnes studiju programmā.

Līgumā aizdevuma atmaksas termiņš tika noteikts 5 (pieci) gadi.

Vienlaicīgi ar Līguma noteikumu apspriešanu un pirms Līguma parakstīšanas atbildētājs1 tika iepazīstināts gan ar Līguma noteikumiem, gan arī ar prasītājas sagatavotajiem Vispārējiem darījumu noteikumiem.

Atbildētājs1, parakstot Līgumu, ar savu parakstu apliecināja, ka atbildētājs1 ir iepazinies ar Līguma un prasītājas sagatavotajiem Vispārējiem darījumu noteikumiem un atbildētājs1 savas saistības pret prasītāju apzinās pilnībā.

Līguma 2.1.punktā tika noteikts, ka aizdevuma summas daļa Ls 250,00 (divi simti piecdesmit lati) tiek izsniegta atbildētājam1 divas reizies gadā tikai kalendāro mēnešu 15.datumos. Ja prasītāja līdz kalendārā mēneša 8.datumam ir saņēmusi no Studiju fonda sarakstu vai tā grozījumus, kuros ir iekļauts atbildētājs1, kārtējā aizdevuma summas daļa tiek izmaksāta tekošā mēneša 15.datumā. Ja prasītāja sarakstu saņem vēlāk, aizdevuma summas daļa tiek izmaksāta nākamā mēneša 15.datumā.

Saskaņā ar Līguma 2.2.punktu prasītāja apņēmās, ievērojot Līguma noteikumus, ieskaitīt aizdevuma summas daļu Līguma I daļā norādītājā izglītības iestādes norēķinu kontā. Ar minētā pārskaitījuma veikšanas brīdi uzskatāms, ka atbildētājs1 ir saņēmis aizdevuma summas daļu.

Saskaņā ar Līguma 2.1. un 2.2.punktu noteikumiem prasītāja ir izpildījusi Līgumā tai noteiktās saistības un 2005.gada 15.decembrī un

2006.gada 11.septembrī Latvijas Universitātes attiecīgajā norēķinu kontā pārskaitījusi studiju aizdevuma summu kopā Ls 500,00 (pieci simti lati), ko apliecina šim prasības pieteikumam pievienotais kredīta izraksts.

Saskaņā ar Līguma 4.1.punktu atbildētājs1 apņēmās veikt aizdevuma atmaksu prasītājai ne vēlāk kā ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas vai trešo mēnesi, ja atbildētājs1 ir izslēgts no studējošo saraksta, nepabeidzot studiju programmu.

Kā redzams no šim prasības pieteikumam pievienotās Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju un zinātnes administrācijas 2012.gada 13.jūnija izziņas, Atbildētājs1 2008.gada 4.februārī ir izslēgts no studējošo saraksta Latvijas Universitātē, līdz ar to atbildētājam1 aizdevuma atmaksa bija jāuzsāk ne vēlāk kā ar trešo mēnesi pēc izslēgšanas no studējošo saraksta. Neskatoties uz iepriekš minēto, tehniskas kļūdas dēļ prasītāja aizdevuma atmaksas terminu atbildētājam1 noteica vien sākot ar 2008.gada 15. novembri.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.220 ,,Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 49.punkts nosaka, ka kredītus, kuru kopējā summa nepārsniedz Ls 1000,00 (viens tūkstotis lati), kredīta ņēmējs atmaksā kredītiestādei piecu gadu laikā, katru gadu atmaksājot vienu piekto daļu no kopējās kredītu summas un kredītu procentus.

Līguma 4.2.punkts nosaka, ka aizdevums ir jāatmaksā termiņā (no aizdevuma summas atmaksas uzsākšanas brīža), kas ir norādīts Līguma I daļā.

Saskaņā ar Līguma 5.2.punktu atbildētājs1 maksājumus apņēmās veikt katra mēneša 14.datumā līdz Līguma saistību pilnīgai izpildei.

Saskaņā ar Līguma 7.5.punktu atbildētājam1 bija pienākums pārskaitīt visu viņam pienākošos darba samaksu un citus naudas līdzekļus uz atbildētāja1 kontu un nodrošināt tajā maksājumu veikšanai nepieciešamos naudas līdzekļus.

Atbildētājs1 līdz pat šī prasības pieteikuma sagatavošanas dienai nav izpildījis no Līguma izrietošās savas saistības, tas ir, nav veicis Līgumā minētās aizdevuma summas pilnu samaksu prasītājai, līdz ar to atbildētāja1 neatmaksātā pamatparāda summa uz šī prasības pieteikuma sagatavošanas dienu ir Ls 441,62 (četri simti četrdesmit viens lats, sešdesmit divi santīmi).

Tā kā atbildētājs1 Līgumā noteiktajā kārtībā neveica maksājumus aizdevuma atmaksai, prasītāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 50.^{1} nodaļas pantiem, 2011.gada 5.oktobrī vērsās Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa 2011.gada 30.decembrī pieņēma lēmumu atstāt bez izskatīšanas prasītājas prasību par atbildētāja1 saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

Līguma 8.3.punkts nosaka, ka atbildētājs1 ir atbildīgs par visiem zaudējumiem, kuri prasītājai ir radušies vai var rasties Līgumā noteikto atbildētāja1 pienākumu neizpildes vai nepienācīgas izpildes rezultātā.

Civillikuma 1775.pants nosaka, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Civillikuma 1779.pants nosaka, ka ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, līdz ar to prasītāja uzskata, ka atbildētājam1 ir pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumus, kas saistīti ar brīdinājuma izsniegšanu Ls 5,25 (pieci lati, divdesmit pieci santīmi), kas ir cēloniskā sakarā ar atbildētāja1 izvairīšanos no parāda samaksas prasītājai.

Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 60.pantu kredītiestādes un klienta attiecības regulē likumi un noslēgtie līgumi.

Kārtību, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu, nosaka Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.220 ,,Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 1.punkts, kura regulējums piemērojams arī prasītājas Līguma gadījumā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līgums, kaut arī atlīdzinot otrai pusei zaudējumus.

Civillikuma 1548.pants nosaka, ka katrā līgumā var ievest dažādus blakus noteikumus, un proti, nosacījumus un termiņus.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uz likumu.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1765.pants nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā.

Līguma 3.1.punkts nosaka, ka procentu likme ir divu iepriekšējo nedēļu vidējā sešu mēnešu RIGIBOR plus 0,04% gadā un tiek noteikta katram saimnieciskā gada pusgadam.

Līguma 3.2.punkts nosaka, ka procentu likme, kuru atbildētājs1 maksā prasītājai, ir sekojoša:

- 0% gadā - studiju laikā(studiju pārtraukumu ieskaitot), vienpadsmit mēnešus pēc studiju pabeigšanas un MK noteikumos noteiktajos aizdevuma atmaksas termiņa pagarināšanas laikos,

- 5% (pieci procenti) gadā - ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas,

- Ja atbildētājs1 tiek izslēgts no studējošo saraksta un nepabeidz studiju programmu, sākot ar nākamo mēnesi pēc izslēgšanas- 3.1.

punktā noteiktā likme vai 5% gadā, ja 3.1.punktā minētā likme ir zemāka par 5% gadā.

Līguma 3.3.punktā noteikts, ka starpība starp Līguma 3.1. un 3.2.punktos noteiktajām procentu likmēm prasītājai tiek segta no Latvijas Republikas valsts budžeta līdzekļiem.

Saskaņā ar Līguma 3.4.punktu procenti tiek aprēķināti par visu izmantoto (saņemto un neatmaksāto) aizdevuma līdzekļu summu par visu faktisko izmantošanas laiku līdz Līguma saistību izpildei. Aprēķinot procentus, tiek pieņemts, ka gadā ir 360 dienas.

Pamatojoties uz iepriekš minētajiem Civillikuma pantiem un Līguma noteikumiem, prasītājs ir aprēķinājusi atbildētājam1 līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu, kas uz šī prasības pieteikuma sagatavošanas dienu ir Ls 44,32 (četrdesmit četri lati, trīsdesmit divi santīmi).

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru paredz līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma nepildīšanas.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.220 ,,Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 52.punktu kredītlīgumā nosaka, ka kredīta ņēmējs maksā līgumsodu 0,1% (nulle komats viens procents) apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru nokavēto maksājuma dienu.

Līguma 6.punkts nosaka, ka atbildētājs1 apņemas maksāt prasītājai līgumsodu 0,1% (nulle komats viens procents) dienā no savlaicīgi neatmaksātās (nokavētās) summas par nokavējuma laiku, ja atbildētājs1 nokavē kādu no grafikā paredzētajiem maksājumiem.

Atbildētājam1 neveicot Līgumā noteiktos maksājumus, ir iestājies nokavējums, un prasītājai, pamatojoties uz Līguma noteikumiem, ir tiesības aprēķināt un pieprasīt atbildētājam1 nokavējuma līgumsoda samaksu.

Saskaņā ar Līguma 6.punktu prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu par laika periodu no 2008.gada 15.decembra līdz 2011.gada 27.septembrim (datums, ar kuru tika apturēts līgumsoda aprēķins saistībā ar lēmuma pieņemšanu par tiesvedības procesa uzsākšanu par parāda piedziņu) pavisam Ls 390,48 (trīs simti deviņdesmit lati, četrdesmit astoņi santīmi).

Saskaņā ar Līguma 4.3.punktu aizdevuma summas atmaksas, procentu samaksas, kā arī komisijas un līgumsodu maksājumi notiek prasītājai atbildētāja1 vārdā norakstot attiecīgu naudas summu no atbildētāja1 konta.

Līguma 4.4.punkts nosaka, ja atbildētājs1 nav savlaicīgi nodrošinājis maksājumu veikšanai, komisijas vai līgumsoda samaksai nepieciešamos līdzekļus atbildētāja1 kontā, prasītāja ir tiesīga bez iepriekšēja paziņojuma atbildētājam1 norakstīt maksājamo summu no atbildētāja1 jebkura cita konta, kas atvērst a/s,,Swedbank", vai līdzekļiem, kas savādāk pienākas atbildētājam1. Prasītāja ir tiesīga šos līdzekļus atbildētāja1 vārdā konvertēt bez iepriekšēja paziņojuma atbildētājam1 pēc a/s ,,Swedbank" noteiktā attiecīgās dienas valūtu kursa.

Līguma 4.6.punkts nosaka, ka Līgums darbojas līdz pilnīgai tajā noteikto saistību izpildei un ir uzskatāms par izpildītu ar brīdi, kad prasītājai ir samaksāta visa tai pienākošās procentu summa, atmaksāta visu saņemto un neatmaksāto aizdevuma līdzekļu summa, kā arī līgumsodi, ja tādi tikuši piemēroti.

Vispārējo darījumu noteikumu 9.2.3.punkts nosaka, ka no nodrošinājuma atsavināšanas vai izlietošanas iegūtos ienākumus prasītāja sadala, ievērojot šādu secīgumu: pirmkārt, tiek dzēsti visi izdevumi, kas ir saistīti ar atsavināmās lietas (-u) glabāšanu, pārvadāšanu, sludinājumu publicēšanu (ja tādi ir nepieciešami), samaksu ekspertiem (speciālistiem) un lietas (-u) atsavināšanu/tiesību izlietošanu; otrkārt, prasītājai pienākošos nesamaksāto procentu dzēšanai; treškārt, soda sankciju un/vai citu pienākumu pret prasītāju, kas rodas atbildētāja1 saistību izpildes nokavējuma un/vai neizpildes rezultātā (līgumsoda, rokas naudas samaksai), izpildei; ceturtkārt, pamatsummas atmaksai.

Prasītāja saskaņā ar Līguma 4.3. un 4.4.punkta noteikumiem laika posmā no 2008.gada 15.aprīļa līdz 2008.gada 28.oktobrim ir noņēmusi no atbildētāja1 konta naudas līdzekļus parāda dzēšanai, proti, Ls 0,49 līgumsoda dzēšanai, Ls 26,58 līgumisko procentu dzēšanai, Ls 58,38 pamatparāda dzēšanai.

Citas iemaksas atbildētājs1 nav veicis.

2005.gada 16.novembrī starp prasītāju un atbildētāju2 tika noslēgts galvojuma līgums Nr.OL-294584, turpmāk tekstā saukts Galvojuma līgums.

Saskaņā ar Galvojuma līguma 3.1.punktu atbildētājs2 uzņēmās pienākumu ar visu savu mantu atbildēt prasītājai par atbildētāja1 parādu saskaņā ar Līgumu.

Galvojuma līguma 3.2.punktā noteikts, ja Līgumā noteiktajā termiņā atbildētājs1 nesamaksā prasītājai tai pienākošos parāda summu (tā daļu), atbildētājs2 apņemas atbildētāja1 vietā pilnībā samaksāt prasītājai parādu (tā daļu), atlīdzināt atbildētāja1 vainas vai nokavējuma dēļ nodarītos zaudējumus un prasītājai radušos tiesu izdevumus.

Galvojuma līguma 4.1.punktā noteikts, ka atbildētājs2 uzņemas saistības kā pats parādnieks (atbildētājs1).

Galvojuma līgumu 4.3.punktā noteikts, ka atbildētājs2 uzņemas kopā ar atbildētāju1 solidāru saistību atbildēt prasītājai par parāda samaksu, kā arī par atbildētāja1 vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem, kas cēlušies kā parāda savlaicīgas nesamaksāšanas sekas.

Civillikuma 1692.panta nosaka, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Civillikuma 1698.panta nosaka, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Civillikuma 1702.pants nosaka, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Civillikuma 1672.pants nosaka, ka solidāras saistības nodibina ar līgumu vai likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1670.pantu par solidāru saistība atzīstama tad, kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt, pie kam priekšmetu var prasīt un tas jāizpilda tikai vienu reizi.

Civillikuma 1683.pants nosaka, ka kreditors var pēc sava ieskata prasīt visas saistības izpildījumu no visiem vai tikai dažiem kopparādniekiem.

Līdz ar to prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājiem parādu Ls 881,67 (astoņi simti astoņdesmit viens lats, sešdesmit septiņi santīmi) apmērā.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.220 ,,Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 55.punkts nosaka, ja kredīta ņēmējs sešu mēnešu laikā nav vecis regulārus kredīta pamatsummas un kredīta procentu maksājumus, kredītiestāde piedzen visu neatmaksāto summu.

Līguma 7.3.punkts nosaka, ka prasītājai ir tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma un pieprasīt atbildētājam1 tūlītēju Līguma saistību (visas aizdevuma summas, procentu, līgumsodu) izpildi, ja atbildētājs1 sešu mēnešu laikā nav veicis vairāk kā vienu maksājumu saskaņā ar grafiku.

Galvojuma līgumu 3.3.punktā noteikts, ka prasītāja var atprasīt parādu no atbildētāja2 pirms Līgumā noteiktā aizdevuma atmaksas termiņa iestāšanās visos Līgumā noteiktajos gadījumos.

Prasītāja šīs savas tiesības izmantoja, atkāpjoties no Līguma 2009.gada 27.septembrī.

2011.gada 22.septembrī prasītāja nosūtīja atbildētājiem pretenziju par parāda samaksu līdz 2011.gada 27.septembrim.

Neskatoties uz iepriekš minēto, atbildētāji līdz pat šī prasības pieteikuma sagatavošanas dienai nav samaksājuši prasītājai parādu.

Tādējādi prasītāja lūdz tiesu piedzīt solidāri no atbildētājiem parādu pavisam kopā Ls 881,67, kas sastāv no parāda pamatsummas Ls 441,62, līgumiskajiem procentiem Ls 44,32 līgumsoda Ls 390,48 un zaudējumu atlīdzības Ls 5,25 apmērā.

Parāda samaksa veicama prasītājas šādā norēķinu kontā - bankas konts.

Tiesā atbildētāju rakstveida paskaidrojumi nav saņemti,

Prasītājas pilnvarotais pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. Tiesā 2013.gada 7.augustā saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka celto prasību uztur pilnībā.

Atbildētājs1 uz tiesas sēdi neieradās. Atbildētājam1 par tiesas sēdi paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta prasībām-nosūtot pavēsti.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka iespējams izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja un atbildētāja1 klātbūtnes saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu.

Atbildētājs2 paskaidroja, ka zina, ka parāds nav samaksāt, jo atbildētājs2 ir aizbraucis uz ārzemēm, šādu naudas summu pašlaik nevarot samaksāt.

Motīvu daļa

Pārbaudot un izvērtējot lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

No lietas materiālos esošās Uzņēmumu reģistra Rīgas reģionālās nodaļas 2009.gada 17.marta Lēmuma Nr.6-12/38709 kopijas redzams, ka 2009.gada 17.martā akciju sabiedrības „Hansabanka" nosaukums mainīts uz akciju sabiedrību „Swedbank".

Tiesa atzīst par nepamatotu prasību par parāda summas piedziņu no atbildētājiem tālāk norādīto iemeslu dēļ.

No lietas materiāliem redzams, ka 2005.gada 16.novembrī starp prasītāju un atbildētāju2 noslēgts galvojuma līgums, kā nodrošinājums 2005.gada 11.novembra aizdevuma līgumam, kas noslēgts starp prasītāju un atbildētāju1.

Civillikuma 1670. pantā noteikts, ka par nedalītu jeb solidāru prasījums vai saistība atzīstami tad, kad no vairākiem kreditoriem katrs var prasīt visu priekšmetu, vai kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt, pie kam tomēr priekšmetu var prasīt un tas jāizpilda tikai vienu reizi. Tādā gadījumā pirmos sauc par kopkreditoriem, bet otros par kopparādniekiem. Saskaņā ar

Civillikuma 1671. pantu pie katras solidāras saistības būtības pieder tas, ka tā dibinās uz vienu un to pašu pamatu un ka visiem dalībniekiem ir viens un tas pats izpildījuma priekšmets. Tomēr kā tiesība, tā arī saistība var būt vienam dalībniekam bez nosacījumiem, bet citiem aprobežota ar laiku un zināmiem nosacījumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1672. pantu solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu. Civillikuma 1674. pantā noteikts, ka pēc likuma solidāra saistība nodibinās, kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms, un proti, kad tas ir vai nu kāda darbība, vai bezdarbība, tāpat arī kad kāda lieta vairākām personām kopīgi uzticēta glabājumā, patapināta, izīrēta vai ieķīlāta.

Tādējādi atbilstoši Civillikuma 1674. panta noteikumiem solidāras saistības veidojas, kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms. Savukārt galvojums pēc savas būtības ir saistības pastiprināšanas līdzeklis – blakus saistība, kuras uzdevums ir kalpot par galvenā parāda izpildes nodrošinājumu. Tiesa uzskata, ka galvenā parādnieka un galvinieka saistība nav atzīstama par solidāru, jo galvenais parādnieks neaizstāj galveno parādnieku un blakus saistība pastāv kopā ar galveno saistību.

Tādējādi prasības summas piedziņa no atbildētāja2 izdarāma tikai tādā gadījumā, ja no atbildētja1 tā pilnībā vai daļēji nav iespējama.

No lietas materiāliem redzams, ka 2005.gada 11.novembrī starp prasītāju un atbildētāju1 noslēgts līgums par aizdevuma summu ne vairāk kā Ls 2200,00 apmērā ar aizdevuma izmaksas summas daļu Ls 250,00. Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 5 vai 10 gadi saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.220.

Saskaņā ar līguma II daļu „Studējošā aizdevuma līguma noteikumi" (turpmāk tekstā noteikumi) 4.1.punktu aizņēmējam jāsāk aizdevuma atmaksa ar trešo mēnesi, ja aizņēmējs ir izslēgts no studējošo saraksta, nepabeidzot studiju programmu.

Saskaņā ar lietas materiālos esošo Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju un zinātnes administrācijas 2012.gada 13.jūnija izziņas redzams, ka atbildētājs1 2008.gada 4.februārī izslēgts no augstākās izglītības iestādes. No kā izriet, ka atbildētājam1 aizdevuma atmaksa bija jāuzsāk ar 2008.gada aprīli. Turklāt, saskaņā ar līguma noteikumu 5.2.punktu atbildētājam1 bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 14.datumam. Tātad, atbildētājam1 pirmais aizdevuma atmaksas maksājums bija jāveic līdz 2008.gada 14.aprīlim.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.220 ,,Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 48.1.punkts nosaka, ka kredītus, kuru kopējā summa pārsniedz Ls 1000,00 (viens tūkstotis Latvijas lati), kredīta ņēmējs atmaksā kredītiestādei desmit gadu laikā, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredītu summas un kredītu procentus. Taču saskaņā ar 49.punktu kredītus, kuru kopējā summa nepārsniedz 1000 latu vai šim apmēram atbilstošu summu Eiropas Savienības vienotajā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa, kredīta ņēmējs atmaksā kredītiestādei piecu gadu laikā, katru gadu atmaksājot vienu piekto daļu no kopējās kredītu summas un kredītu procentus.

No lietas materiālos esošā kredīta izraksta redzams, ka prasītāja atbildētājam1 izsniegusi aizdevumu par kopējo summu Ls 441,62. No iepriekš minētā izriet, ka atbildētājam1 aizdevums bija jāatmaksā 5 gadu laikā.

Saskaņā ar līguma noteikumu 7.3.punktu aizdevējam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt aizņēmējam tūlītēju visu līguma saistību (visa aizdevuma summas, procentu un līgumsodu) izpildi, ja aizņēmējs sešu mēnešu laikā nav veicis vairāk kā vienu maksājumu saskaņā ar grafiku.

2011.gada 22.septembrī prasītāja nosūtījusi atbildētājiem brīdinājumu par līguma saistību tūlītēju izpildi, kurā prasītāja informē atbildētājus par vienpusēju atkāpšanos no līguma ar 2009.gada 31.jūliju, nosakot atbildētājam1 pilnu saistību atmaksu Ls 876,42 apmērā līdz 2011.gada 27.septembrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod tiesību atkāpties no līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labumā lietās.

Civillikuma 1943. pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdot tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama, kad tāda tiesība bijusi pielīgta.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs1 būtu izpildījis aizdevuma līgumā noteiktās saistības un būtu veicis maksājumus līgumā noteiktajā apmērā un kārtībā. No kā tiesa secina, ka prasītājas prasība par pamatparāda piedziņu Ls 441,62 apmērā ir apmierināma pilnā apmērā.

Pēc tiesas ieskatiem, pamatojoties uz iepriekš minēto, prasītājas prasījums par pamatparāda Ls 441,62 piedziņu ir apmierināms piedzenot parādu no atbildētāja1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no atbildētāja2.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmā daļa nosaka, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Saskaņā ar līguma noteikumu 3.1., 3.2., 3.4.punktu procentu likme par aizdevuma lietošanu ir divu iepriekšējo nedēļu vidējā sešu mēnešu RIGIBOR plus 0,04% gadā un tiek noteikta katram saimnieciskā gada pusgadam. Aizņēmējs maksā aizdevējam procentu likmi saskaņā ar 3.1.punktā minēto un procenti tiek aprēķināti par visu izmantoto (saņemto un neatmaksāto) aizdevuma līdzekļu summu, par visu faktisko izmantošanas laiku līdz pilnīgai šī līguma izpildei. Aprēķinot procentus tiek pieņemts, ka gadā ir 360 dienas. Kā arī saskaņā ar Līguma 3.2.punktu, ja aizņēmējs tiek izslēgts no studējošo saraksts un nepabeidz studiju programmu, procenti aprēķināmi sākot ar nākošo mēnesi pēc izslēgšanas- 3.1.punktā noteiktā likme vai 5% gadā, ja 3.1.punktā likme ir zemāka par 5%. Turklāt Līguma 3.2.punkts nosaka, ka studiju laikā līgumisko procentu likme ir 0%.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja aprēķinājusi līgumiskos procentus Ls 44,32 apmērā par laika periodu no 2008.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 31.jūlijam. Kas nozīmē, ka līgumiskie procenti aprēķināti no pirmās maksājuma nokavējuma dienas līdz līguma vienpusējas laušanas brīdim.

Pēc tiesas ieskatiem līgumiskie procenti aprēķināti saskaņā ar līgumu un ir samērīgi, līdz ar to prasījums par līgumisko procentu Ls 44,32 apmērā piedziņu ir apmierināms piedzenot līgumiskos procentus no atbildētāja1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no atbildētāja2 .

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Tāpat Civilprocesa likuma 1720.pants paredz, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1717.pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Turklāt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 1724.pantu, izbeidzoties galvenajai saistībai, izbeidzas arī pats no sevis tai norunātais līgumsods.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja aprēķinājusi līgumsodu Ls 390,48 apmērā par laika periodu no 2008.gada 15.decembra līdz 2011.gada 27.septembrim.

Saskaņā ar līguma noteikumu 6.punktu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,1% dienā no savlaicīgi neatmaksātās (nokavētās) summas par nokavējuma laiku, ja aizņēmējs nokavē kādu no grafikā paredzētajiem maksājumiem.

Pēc tiesas ieskatiem prasītājas prasījums par līgumsoda Ls 390,48 apmērā apmierināms tikai daļēji.

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Prasītāja vienpusēji lauzusi līgumu 2009.gada 31.jūliju, savukārt līgumsodu aprēķinājusi līdz 2011.gada 27.septembrim. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1724.pantu un Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-644/2013, kura 7.punktā konstatēts: „Ar šo spriedumu Senāts atkāpjas no judikatūras un izdara precizējumu, ka līgumiskie procenti un līgumsods, gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt", tiesa uzskata, ka līgumsods aprēķināms tikai līdz 2009.gada 31.jūlijam.

No iepriekš minētā izriet, ka līgumsods saskaņā ar līguma noteikumu 6.punktu aprēķināms par laika periodu no 2008.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 31.jūlijam. Pēc tiesas ieskatiem, tas, ka prasītāja līgumsodu sākusi aprēķināt ar vēlāku datumu nekā 2008.gada 15.aprīļa, proti, sākot līgumsoda aprēķinu no 2008.gada 15.decembra, nav pamats līgumsoda aprēķināšanai pēc līguma laušanas.

No lietas materiālos esošā kredīta izraksta redzams, ka prasītāja līgumsoda aprēķinu, kas pēc tiesas ieskatiem apmierināms, veikusi par laika periodu no 2008.gada 15.decembra līdz 2009.gada 31.jūlijam un aprēķina summa sastāda Ls 15,28.

Vadoties no iepriekš minētā tiesa secina, ka ir pamats apmierināt prasītājas prasījumu par līgumsoda piedziņu Ls 15,28 apmērā, un noraidīt prasību par līgumsoda Ls 375,20 apmērā piedziņu, piedzenot līgumsodu Ls 15,28 no atbildētāja1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no atbildētāja2.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājiem zaudējumus Ls 5,25 apmērā par brīdinājuma izsniegšanu.

Pēc tiesas ieskatiem prasījums ir apmierināms sekojošu iemeslu dēļ. No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 30.septembrī Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas lietas Nr.3-12/1371 ietvaros, prasītāja iemaksājusi Valsts kasē Ls 5,25 sakarā ar brīdinājuma izsniegšanu atbildētājam1. No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 30.decembrī pieņemts lēmums par pieteikuma atstāšanu bez izskatīšanas, līdz ar ko prasītāja cietusi zaudējumus Ls 5,25 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Savukārt Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa paredz, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Atbildētāji nav izmantojuši savas likumā paredzētās tiesības – nav snieguši paskaidrojumus par prasības pieteikumu, nav apstrīdējuši prasības pieteikumā minētos faktus, nav iesnieguši pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu, nav ieradušies uz tiesas sēdi, no

kā secināms, ka viņiem nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi starp pusēm noslēgto līgumu saistību neizpildi no atbildētāju puses un prasībā norādītā parāda esību, tādēļ no atbildētāja1 par labu prasītājai ir piedzenams pamatparāds Ls 441,62 apmērā un līgumiskie procenti Ls 44,32 apmērā par laika periodu no 2008.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 31.jūlijam, kā arī līgumsods, kas aprēķināts par laika periodu no 2008.gada 15.decembra līdz 2009.gada 31.jūlijam Ls 15,28 apmērā, kā arī zaudējumi Ls 5,25, kopā no atbildētāja1 piedzenot Ls 506,47, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja1, parādu piedzīt no atbildētāja2, noraidot prasību pārējā daļā – parāda piedziņu no atbildētājiem solidāri, kā arī daļā par līgumsoda Ls 375,20 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Ņemot vērā iepriekš minēto no atbildētāja1 par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva Ls 75,97 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50, taču, no atbildētāja1 piedziņas neiespējamības gadījumā valsts nodevu un lietas izskatīšanas saistītos izdevumus piedzīt no atbildētāja2.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja2, likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās pamatparāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 156.panta pirmo daļu, 193.pantu, 195.pantu, un Civillikuma 1578.pantu, 1716.pantu, 1756.pantu tiesa

nosprieda:

Daļēji apmierināt akciju sabiedrības „Swedbank” maza apmēra prasību pret /pers. B/ un /pers. A/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Swedbank”, reģistrācijas Nr.40003074764, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu Ls 441,62 (četri simti četrdesmit viens lats, sešdesmit divi santīmi) un līgumiskos procentus Ls 44,32 (četrdesmit četri lati, trīsdesmit divi santīmi) apmērā par laika periodu no 2008.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 31.jūlijam, kā arī līgumsodu par laika periodu 2008.gada 15.decembra līdz 2009.gada 31.jūlijam Ls 15,28 (piecpadsmit lati, divdesmit astoņi santīmi) apmērā un zaudējumus par brīdinājuma nosūtīšanu Ls 5,25 (pieci lati, divdesmit pieci santīmi), kopā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, piedzenot Ls 506,47 (pieci simti seši lati, četrdesmit septiņi santīmi). Pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, parāda summu piedzīt no galvinieka /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Swedbank”, reģistrācijas Nr.40003074764, valsts nodevu Ls 75,97 (septiņdesmit pieci lati, deviņdesmit septiņi santīmi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 (pieci lati, piecdesmit santīmi), pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu un ar lietas vešanu saistītos izdevumus piedzenot no galvinieka /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Noteikt akciju sabiedrībai „Swedbank”, reģistrācijas Nr.40003074764, tiesības par laiku līdz spriedumu izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas Ls 441,62 (četri simti četrdesmit viens lats, sešdesmit divi santīmi), pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, procentu summu piedzenot no galvinieka /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Noteikt, ka parāda samaksa veicama prasītājas šādā norēķinu kontā - bankas konts**Noraidīt** prasību daļā par pamatparāda, līgumsoda un līgumisko procentu solidāru piedziņu no /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/, kā arī līgumsoda piedziņu Ls 375,20 (trīs simti septiņdesmit pieci lati, divdesmit santīmi) apmērā.

Noteikt atbildētājiem termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesnesis Dz.Melbārdis